

В данной книге представлены переводы на русский язык произведений украинской поэтессы Олены Тэлиги. Олена Тэлига - девичья фамилия Шовгенова Елена Ивановна родилась в г. Санкт - Петербурге. Ее отец был профессором гидравлики, гидрологии и гидротехники, преподавал в университете. В послереволюционный период она с родителями эмигрировала за границу. Юность провела за пределами Родины. Писала на украинском языке. Перед второй мировой войной в 1939 году вышла замуж и участвовала в ОУН. Вернулась из-за границы в оккупированный немцами Киев и вскоре была расстреляна.

Небольшое творческое наследие – автор перевода сумел найти только 39 ее стихотворений, а скорее всего участие в ОУН не позволило опубликовать ее произведения и занять достойное место среди украинских писателей в советское время. Сейчас она более известна. Ее именем названа в Киеве улица. Книга издается на средства В. Беспалова и В. Кловского.

Олена Тэлига

Стихотворения

Перевод Виталия Беспалова

Олэна Тэлига

Стихотворения

Перевод с украинского

Виталия Беспалова

Дво мисли, разглед и жонката - дедам,
 Келти до сега и за разглед вани?!?
 Телешката работи "и не" виста, есеитиот
 скелат
 и зоване не виси - делуката буну звет
 Десятна работи, и померил војоту.
 Среќа и кинтат во криву и босану.
 Кривата од рефрону и виста, рефрону
 До померил мисли, и сојузатис есе.
 "Дум" - Делат су виста и рефрону
 Мислат померил виста и рефрону рефрону,
 Та мислат и мислату виста и рефрону
 скелат
 Кој не гаврне виста за виста и рефрону...
 Ист рефрону рефрону. Ист рефрону
 рефрону
 Делатис виста и рефрону рефрону

Автограф рукописи Олени Телиги

От переводчика.

Некорректно утверждать правильно или неправильно устроен мир. Вернее сказать, что он устроен по определенным законам. Так время, подчиняясь закону мироздания, стабильно течет в одну сторону; так пространство и вещество, взаимодействуя со временем, подчиняется этим законам, и мы можем с сожалением наблюдать, как прошлое отделяется от настоящего, как современники уходят и становятся частью истории. Время.... Время ассоциируется у нас с понятием «память», в том противоположном по значению смысле, как забывчивость. Время ушло, значит можно забывать. Горько, но это так. Мы многих забыли, мы многое позабыли. А если, к тому же, кто-то усиленно постарался создать условия для нашей забывчивости, то реально происходившие события, реально существовавшие личности почти бесследно исчезают в темных закоулках истории.

Примеров тому существует много. Я приведу еще один. Не нужно оббивать пороги библиотек, расспрашивать продавцов книжных магазинов, рассматривать витрины киосков или заглядывать в программу средней школы, чтобы понять, что такого поэта, как Олэна Тэлига, никогда не существовало.

Небольшое творческое наследие и сложность жизненного пути Олэны Тэлиги, ее эмиграция, ее работа в культпросвет секторе ОУН привели, по-видимому, к тому, что люди, решавшие, что должны читать и на чем должны учиться украинцы, не признали в Олэне Тэлиге автора, достойного для публикаций.

Конечно, не просто работать с человеком, у которого есть какие-то взгляды, а тем более, когда эти взгляды отличаются от твоих собственных. Сотрудников министерств УССР, которые решали судьбу произведений Олэны Тэлиги и того, знать или не знать о ней украинскому читателю, можно понять. Участия в ОУН ей простить не могли.

Но, простите меня вы, разве это сделало Олэну Тэлигу представителем другого народа? Или изменило язык, на котором она писала? Наконец, она оказалась плохим поэтом?

Нет, стихи Олэны Тэлиги не рифмованная слащавая глупость, свойственная иногда плохой женской лирике. Хотя лирическая нота

присутствует в каждом ее стихотворении. Это не громовое площадное стихоплетство для разжигания толпы хулиганов. Хотя пафоса в ее стихах достаточно. Нет, стихи Олены Тэлиги – это произведения опытного, красиво рифмующего, обладающего чувством такта автора. Быть поэтом – это не только уметь срифмовать несколько строк в строфу. Настоящая поэзия как молитва, она исходит из сердца, в ней нет фальши. Это, если можно так сказать, высшая категория человека пишущего, умеющего передать свои мысли и переживания в форме стихотворения. Олена Тэлига в своих небольших стихотворениях доказала, что она – поэт. И что еще более удивительно, мы все, со школы знаем «замечательные» строки о тракторе, работавшем в поле и его рифмующимся со словом «мир» звуком мотора, но украинский читатель в большинстве своем ничего не знает о таком поэте, как Олена Тэлига. А что говорить об украинце, так сказать, русскоязычном? А о русском читателе, который и не подозревает, что у украинцев есть поэтессы уровня Ахматовой, Цветаевой, Казаковой? Не нужно брать во внимание политические убеждения Олены Тэлиги, следует просто окунуться в ее поэтический мир и проникнуться трагической историей её жизни. Понять силу духе женщины, которая сознательно не воспользовалась возможностью остаться за границей, а вернулась на Родину, где была расстреляна в 1942 году нацистами в Киеве вместе с другими писателями.

Я перевел ее стихи на русский язык. Хотелось передать русскому читателю стиль, богатство души, ту крупинку «Божьего дара» Олены Тэлиги, которая отличает каждого настоящего мастера, которую нельзя спрятать за временными разногласиями в истории народов и за самими тяжелыми, недоступными пластами времени.

В.Беспалов.

Поворот

Це буде так: в осінній день прозорий
Перейдемо ми на свої дороги.
Тяжке змагання наші душі зоре,
Щоб колосились зерна перемоги.

І те, що мрією було роками,
Все обернеться в дійсність і можливість –
Нам буде сонцем кожний кущ і камінь
У ці хвилини гострі і щасливі.

Подумать тільки: наші села й люди,
А завтра прийдемо – до свого міста!
Захоплять владно зголоднілі груди
Своє повітря – тепле та іскристе.

Та звідкись сум зловіщий вітер вишле,
Щоб кинуть серце у крижаний протяг:
Усе нове... і до старої вишні
Не вийде мати радісно напроти...

Душа з розбігу стане на сторожі,
Щоб обережно, але гостро стежить
Всі інші душі – зимні чи ворожі –
І всі глибокі поміж ними межі.

І часто серце запалає болем,
А щось гаряче аж за горло стисне,
Коли над рідним, тим же самим полем
Зависне інша, незнайома пісня.

Чекає все: і розпач і образа,
А рідний край нам буде чужиною.
Не треба смутку! Зберемось відразу,
Щоб далі йти дорогою одною.

Заметемо вогнем любові межі.
Перейдемо у брід бурхліві води,
Щоб взяти повно все, що нам належить,
І злитись знову зі своїм народом.

Возвращение

Мы тронем в путь в осенний день прозрачный,
Хотя конец дороги нам неведом.
Тяжелый труд, но стоит ли о мрачном,
Когда как приз нам впереди – победа!

И то, о чем мечталось год от года,
Все станет явью, сбудется, воскреснет.
Какое счастье встретиться с природой,
С кустом и камнем, с материнской песней.

Подумать только: наши люди, села.
А завтра нас, проснувшись, город встретит.
Искристый воздух гомоном веселым,
Дождем и солнцем нам разбавит ветер.

Но вдруг печалью, болью сердце стиснет,
Остудит мозг купелью ледяною.
Все новое и мать у старой вишни
Уже не повстречается со мною.

И настороженно душа замрет в испуге,
Чтоб отделить чужое от родного.
Заметить, разное отметить друг о друге
И осудить бессмысленно и строго.

Пусть сильной болью сердце защемило
И к горлу ком стремится от чего то
Пусть в песне той, в которой сердцу мило
Вдруг зазвенит несвойственная нота.

Все будет, знаю, горечь и обида.
Но милый край не может быть чужбиной.
Нам нужно искренно, не подавая вида
Пройти все перекаты и глубины.

И все, что долго за чертой лежало,
Вброд перейдя стремительные воды,
Все то, что нам всегда принадлежало,
Возьмем, вернувшись к своему народу

Неповторне свято

Гарячий день – і враз достигне жито.
І доп'яніють обважнілі грона.
Він ще не знаний, ще не пережитий,
Єдиний день – мого життя корона.
І що це буде – зустріч, чин, екстаза?
Чи дотик смерті на одну хвилину?
Душа дозріє, сполниться відразу
Подвійним смаком – меду і полину.
А дивне серце – п'яне і завзяте
Відчує певність, мов нехибну шпаду,
Мій день єдиний! Неповторне свято!
Найвищий шпиль – і початок до спаду!

Неповторимый праздник

Горячий день, и в поле рожь созрела,
И налились, отяжелели гроздья.
Еще непознанный огнем души и тела,
Сомненья раннего или догадки поздней.
Что это будет? Случай, вихрь экстаза?
Прикосновение смерти на минуту?
Душа нальется терпким соком сразу
Заваренной полыни с медом круто.
И сердце, празднуя, влюбляясь в мир зеленый,
Забыв параграфы немислимого бденья,
Взбираясь вверх по неприступным склонам,
Почувствует вдруг первый миг паденья.

Життя

Василеві
Куріленкові

Зловіщий брязкіт днів, що б'ються на кавалки,
І жах ночей, що затискають плач,
Ти зраджений життям, яке любив так палко,
Відчуй найглибше, але все пробач.
Здається падав сніг? Здається буде свято?
Розквітли квіти? Зараз, чи давно?
О, як байдуже все, коли душа зім'ята,
Сліпа, безкрила – сунеться на дно.
А ти її лови, тримай, тягни нагору!
Греби, скоріше – і пливи, пливи!
Повір: незнане щось у невідому пору
Тебе зустрине радісним – живи!
Тоді заблісне сніг, зашепотіють квіти
І поповзуть, мов нитка провідна.
Ти приймеш знов життя і так захочеш жити
Його пізнати глибоко до дна.

Жизнь

Василию
Куриленко

Зловещий грохот дней в горячем вихре боя.
И ужасы ночей, и ты в конце пути.
Жизнь предала тебя, мир брезгает тобою.
Но ты не торопись. Прости их всех, прости!
Снег, праздник, торжество? Все то, что в жизни свято?
В саду цвели цветы? Сейчас или давно?
Зачем нам это все, когда душа распята,
Когда твои мечты заливает дно?
Но ты борись, держись. Отчаиваться глупо.
Ведь тяга к жизни, знай, у нас у всех в крови.
Ты встретишь и мечту, и неба синий купол,
Надежду и любовь. Прошу тебя, живи!
Свет, чистый яркий снег, цветы – все в Божьей власти.
Поверь мне: все пройдет, придет еще весна.
Ты так захочешь жить, ты так захочешь счастья,
Понять и исчерпать и выпить все до дна!

Лист

А. Мосендзові

Ти б дивувався: дощ і пізня ніч,
А в мене світло і вікно наростіж.
І знов думки, і серце у вогні,
І гостра туга у невпиннім зрості.

Твоє життя – холодний світлий став,
Без темних вирів і дзвінких прибоїв,
І як мені писать тобі листа
І бути в нім правдивою собою?

Далеко десь горить твоя мета,
В тяжких туманах твій похмурий берег,
А поки – спокій, зимна самота
І сірих днів тобі покірний шерег.

А в мене дні бунтують і кричать,
Підвладні власним, не чужим законам
І тиснуть в серце вогнену печать,
І значать все не сірим, а червоним.

На жовтій квітці декілька краплин –
Ясне вино на золотавім лезі
І плине в серце найхмільніший плин:
Далекий шум незроджених поезій.

Буває час: палахкотять уста,
Тремтить душі дзвінке роздерте плесо,
Немов хтось кинув здалека листа
І кличе десь – без підпису й адреси.

Життя кружляє на вузькій межі
Нових поривів, таємничих кличів.
І видаються зайві і чужі
Давно знайомі речі і обличчя.

В осяйну ж мить, коли останком сил
День розливає недопите сонце,
Рудим конем летить за небосхил
Моя душа в червоній амазонці.

І вже тоді сама не розберу,
Чи то мій біль упав кривавим птахом,
Чи захід сонця заливає брук...
Для тебе ж захід – завжді тільки захід!

Чергують ночі – чорні і ясні –
Не від вогню чи темряви безодні,
Лише від блиску спогадів і снів –
Усіх ударів і дарів Господніх.

І в павутинні перехресних барв
Я палко мрію до самого рання
Щоб Бог зіслав мені найбільший дар:
Гарячу смерть – не зимне умирання.

Бо серед співу неспокійних днів,
Повз таємничі і вабливі двері
Я йду на клич задимлених вогнів –
На наш похмурий і прекрасний берег.

Коли ж зйду на каменистий верх
Крізь темні води й полум'яні межі –
Нехай життя хитнеться й відпливе,
Мов корабель у зайгаві пожежі.

Письмо

А. Мосендзу

Ты б удивился. Дождь и ночь –
А у меня открыты окна.
И сердцу некому помочь,
Душе, которая промокла.

Холодный, трезвый, гордый ты.
Без волн, без вихрей, без прибоя.
Как мне писать, комкать листы
И быть в письме самой собою?

Так далеко твоя мечта,
Неразличима за туманом,
Что ощутима пустота
Бредущих мыслей караваном.

А у моей души волна
Бушует по моим законам.
И сердца тонкая струна
Звучит высоким перезвоном.

И дней моих беспечный бег
В азартной суете погони
Вобрал весь мир. Цветы и снег,
Все сразу для меня в ладони.

Стал смыслом в странствии моем,
Бросая сердце в омут, в высь ли,
За недоступный окаем
Моих невоплощенных мыслей.

Бывает так: души река
В плену глубин и перекатов
Услышит звон издалика
И мчит по плоскости покатоЙ.

И мысль кружит на рубеже
Трясин, где можно провалиться.
И безразличны ей уже
Потухшие глаза и лица.

В закатной солнечной пыли,
Свободная, в тунике тонкой,
Она летит на край земли
Горячей рыжей амазонкой.

И я на кромке острия
Кричу, вибрирую, поскольку
Смешались Солнце, свет и я.
Тебе ж закат – закат и только.

Не жду я ночи никогда,
Но, если ночь придет сегодня,
Приму, смиренная, тогда
Удар и милости Господни.

Нельзя остановить удар.
Но милость я прошу заранее.
Пусть Бог пошлет мне этот дар:
Смерть, а не просто умирание.

И в серость беспокойных дней,
Пройдя заманчивые двери,
Иду не свет своих огней
К мечте, в которую я верю.

Когда сквозь шторм, на верх горы,
Взойду по каменным ступеням,
Корабль мой отплывет в миры,
Межзвездный путь кормою вспенив.

1933 - 1939

Д. Д,
Наближається
Спогадів повінь.
В, Сосюра.

Незнаний нам початок і кінець,
Не розуміємо таємну міру,
Коли життя сплітає у вінець
В незнаній черзі віру і зневіру.

На світлий день спадає чорна тінь
Зловістих хмар, мов жалібний серпанок,
А зимну ніч, безсилу від тремтінь,
Бере в обійми полум'яний ранок.

Залізну силу, що не має меж,
Дихання Боже в сльози перетопить
І скрутить бич безжалісних пожеж
З маленьких іскор, схованих у попіл.

Так кроки – нами зв'язані навік
У Божих меж – назавжди розминулись.
Без теплих слів, без дрогошення повік
Ми попрощались десь не розі вулиць.

Але, буває, крізь вогонь межі
Минулі дні вертаються, як спогад.
Ми завтра знов не будемо чужі,
Цей світлий дар приймаючи від Бога.

1933 – 1939

Д. Д.
Наближається
Спрадів повінь.
В. Сосюра.

Д. Д.
Приближается
Половодье воспоминаний
В. Сосюра.

Неведомы начало и конец,
И мы не понимаем в полной мере,
Как жизнь вьюнком вплетается в венец
Из чистых вер и глупых суеверий.

Ведь день придет, ведь ночь навеки – ложь.
И так немислимо правдива правда эта,
Что душу не бросает больше в дрожь
Нам холод ожидания рассвета.

Железной силе роковой удар
Бог нанесет и будет день тот светел.
И забушует вдруг в душе пожар
Из искорок, которых спрятал пепел.

Неверный шаг – шагнул и рухнул ниц!
Как жаль, что в этом мире все непросто.
Без теплых слов, без трепета ресниц
Мы попрощались в шуме перекрестка.

Но я то знаю, есть еще места,
Где вдруг пересекаются дороги.
И жизнь начнется с чистого листа
Подарком удивительным от Бога.

Сьогодні кожний крок хотів би бути вальсом.
Не студить вітер уст – зігрівся коло них.
І радісно моїм тонким рухливим пальцям
Торкатись інших рук і квітів весняних.
Любов – лише тобі. А це її уламки.
Це через край вино! В повітря квіт дерев!
Це щастя, що росте в тісних обіймах рамки
Закрітої душі і рамку цю дере!
Щоб зяйвіну свою розсипати перлисто:
Комусь там дотик рук, комусь гаячий сміх.
Ось так приходить мент, коли тяжке намисто
Перлинами летить до випадкових ніг.

Сегодня каждый шаг я представляю вальсом.

Счастливее сейчас я всех своих подруг.

И трепетным моим подвижным тонким пальцам

Приятно ощущать тепло любимых рук.

Любовь сполна – тебе! Что через край плеская,

Кому – то легкий флирт, кому – то просто смех,

Раздам, не поскупясь, играя и лаская,

Лукавя и таясь, и обнимая всех.

Чтобы вобрать порыв, подаренный апрелем

И единичный миг желания сберечь,

Рассыплю просто так, тяжелым ожерельем

Под ноги новизну и смысл случайных встреч.

Літо

Топчуть ноги радісно и струнко
Сонні трави на вузькій межі.
В день такий віддатись поцілункам!
В день такий цілим натхненням жить!
П'яним сонцем тіло налилося,
Тане й гнеться в ньому, мов свіча, -
І тримтить схвильоване колосся,
Прихилившись до мого плеча.
В сотах мозку золотом прозорим
Мед думок розтоплених лежить,
А душа вклоняється просторам
І землі за світлу радість – жить!
І за те, що стільки уст палило
І тягло мене вогнем спокус,
І за те, що замінить не сила –
Ні на що – твоїх єдиних уст!

Лето

Босиком бегу по теплым струям,
Там, где за межою степь лежит.
В день такой предаться поцелуям,
В день такой одним желаньем жить!
Пьяным солнцем тело налилося,
Радостно бушует и крича.
И дрожат испуганно колосья,
Избегая моего плеча.
В сотах мозга золотом прозрачным,
Медом утомленным мысль кружит.
И не хочется о грустном думать, мрачном.
Хочется о счастье думать, жить!
И о том, что столько губ судьбою,
Искушеньем грешницу губя,
Не сумели заменить собою
Одного, любимого, тебя!

Я руці, що била, - не пробачу –
Не для мене переможний бич!
Знай одно: не каюсь я, не плачу,
Ні зітхань не маю, ні злоби.
Тільки все у гордість замінила,
Що тобою дихало и цвіло,
А її тверда й холодна сила
Придушила тепле джерело.
Але навіть за твою шпуцруту
Стріл затрутих я тобі не шлю,
Бо не вмію замінять в отруту
Відгоріле соняшне – „люблю”.

Не прощу ударившую руку,
Не для меня смириться и стерпеть.
Нет слезам, долой печаль и скуку.
Жизнь прекрасна. Радоваться, петь!
Все прошло. Пришла пора гордыни,
Выстраданной в вечности ночей.
Сжавшейся в холодный ком и ныне
Иссушившей ласковый ручей.
Только я за грубость даже взглядом
Грех проклятий на тебя не шлю.
Ведь нельзя бросаться желтым ядом,
Говоря прекрасное «люблю».

Вірність

Від сонця свят і непогоди буднів,
Щоб не змінилися бесцінні фарби,
В твою скарбницю я складала скарби
Які дає мені моє полудне.

Скрбницю ту ти залишив безжурно,
А я сховала у глибокий спокій,
Де інших пристрастей рвучкі потоки
Її не змиють у годину бурну.

Приходять люди й золоті пориви
Дають за скарби, що господар кинув, -
Та я не хочу за найвищу ціну
Віддати те, чим володіє Привід.

Так часом хтось у невимовній вірі,
Яку не вбити ні рокам, ні втомі –
Пильнує квіти у порожнім домі
І сум кімнат самотнім кроком мірить.

Перед вікном шумлять, шумлять тополі
І захід сонця – мов кривава рана,
А на столі розкрита книжка Пана,
Що може не повернеться - ніколи.

Верность

Чтоб краски не лишились чистоты
И через них не проступила серость,
В твою сокровищницу молодость и зрелость
Я спрятала от лишней суеты.

Но беззаботный, ты оставил их беспечно.
А я как будто притворилась спящей.
Боялась, что плеснув волной бурлящей
Все растеряется по жизни быстротечной,

И красота, до времени хранима,
Вдруг забредет в соседние владенья,
Пока ее хозяин – Привидние
Стоит в тени или проходит мимо.

Так часто кто-то верность проверяя,
Цветы лелея в опустевшем доме,
По гулким комнатам шагает в полудреме
И пустоту шагами измеряет.

И видит: тополь под окном ютится,
Закат пылает, тает день как льдина.
И открывает книгу господина,
Который никогда не возвратится.

Без назви

Д.Д.

Не любов, не примха й не пригода, -
Ще не всьому зватися дано!
Ще не завжди ж у глибоких водах
Відшукаєш непорушне дно!

І коли Твоя душа воскресла
Знову мчиться у осяйну путь,
Не питай, чиї натхнені весла
Темний берег вміли відштовхнуть.

Не любов, не ніжність, і не пристрасть,
Тільки серце – збуджений орел!
Пий же бризки, свіжі та іскристі,
Безімянних, радісних джерел!

Без названия

Д. Д.

Не любовь, не жажда приключений, -
Что-то потаенное, одно.
Нелегко в неясности значений
Отыскать «жемчужное зерно».

И когда душа твоя воскресла,
Устремленная в межзвездный путь,
Ей не важно, чьи случайно весла,
Умудрились землю оттолкнуть.

Не любовь с бурлящим вихрем в венах.
Только частыми толчками кровь,
Пьющего легко, самозабвенно,
Воду безымянных родников.

Гострі очі розкриті в морок,
Б'є годинник: чотири, п'ять...
Мое серце в гарячих зморах,
Я й сьогодні не можу спать.

Але завтра спокійно встану,
Так, як завжди, без жодних змін.
І в життя, як в безжурний танок,
Увійду до нічних годин.

Придушу свій невпинний спогад,
Буду радість давати й сміх.
Тільки тим дана перемога,
Хто й у болі сміятись зміг!

Глаза открыты в темноту.
Не спится. Тягостные пути,
Боюсь, мне в сердце прорастут
Уже с минуту на минуту.

На завтра нужно бодрой встать.
Беспечно жить, так сердце хочет.
Чтобы под вечер наверстать
Все то, что потерялось ночью.

Найти забытое давно:
Смех, радость, небо голубое.
Ведь победить не суждено,
Если не справишься с собою.

Махнуть рукою! Розіллять вино!

Хай крикне хтось, хай буде завірюха, -
Ах, як я хочу віднайти вікно
У сірім мурі одностайних рухів!
А в тім вікні нехай замерехтять
Чиєсь облічча – вперте і сміливе,
Щоб знов життя – на довго чи на мить –
Розколихалось хвилею приливу.
Щоб погляд чийсь, мов трунок дорогий,
Переплиснувся найсвітлішим плином,
Де очі інших, очі ворогів,
Не домішали яду, чи полину.
І в душній залі буде знов рости
Така дитинна й божевільна мрія:
Що задля мене, хтось зуміє йти
Крізь всі зневаги – так, як я умію.

Махнуть рукой и расплескать вино!
Пургою снежной, круговертью праха
Пробить стену и отыскать окно
В кромешности единогласных взмахов.
Чтоб из окна был виден светлый путь,
Чтоб им шагал упорный, смелый кто-то,
Чтоб навсегда, чтоб даже не чуть-чуть
Нам всколыхнуть стоячее болото!
И взглядом искренним из этого окна
Следить с неистовостью, с зоркостью орлиной,
Чтоб к звукам правильным неверная струна
Не домешала фальши и полыни.
Пусть он идет. Счастливого пути.
А я единую мечту свею лелею,
Что за меня сумеет он пройти
Сквозь все преграды, так, как я умею!

Напередодні

Олегові Ш.

1

Коли приходиш ніжний і шумкий,
І дзвоном слів перетинаєш спокій,
Мені здається – весняних потоків
Пливуть бурхливі і ясні струмки.

Тоді вдаряють спінені думки
У таємничість непочатих років,
Куди пірве твої юнацькі кроки
Далений шлях – тривожний і стрімкий.

Так радісно тримать твої долоні
У цій кімнаті, де в низькім поклоні
Схилились айстри на овальний стіл,

Та все ж життя – це обрії далекі,
Це літаків непогамовний клекіт,
А у руках скажений скоростріл.

2

Не раз кажу: змагайся і шукай!
Вдивляйся в очі пристрастей і зречень!
І знаю я: в один затишлий вечір
До інших брам сягне твоя рука.

Щось захлисне, мов повинна ріка,
Мое лице і всі знайомі речі,
Бо щастя вихром упаде на плечі
Й закрутить дні мов крила вітряка.

Та ледве прийде кликане і ждане,
Ти кинеш все, щоб на гучні майдани
Піти услід за тисячами ніг...

І раптом пам'ять, мов натхненний майстер
Вогнем змалює золотавість айстер,
Овальний стіл і мій веселий сміх.

Накануне

Олегу Ш.

1

Когда приносишь, дреме вопреки,
И даришь нежность и тепла потоки,
Мне кажется, весны рождаются соки
И с гор журчат по камням ручейки.

И мысли пенятся и мчатся им вослед.
И жизни смысл, понятен нам с тобою.
И ясно, как в азартном вихре боя
Нам путь наметить через грозы лет.

Так радостно держать твои ладони
В уютном доме, где на столик склонен
Букет цветов, где аромат плывет.

Но жизнь, наверно, горизонт без края.
Здесь шум моторов, самолетов стая,
И рвет из рук, взбесившись, пулемет.

2

Стремись, ищи, достигни высоты.
Осмысли, вдумывайся в смысл и соль значений.
Я знаю точно, с болью огорчений
Иного в жизни пожелаешь ты.

Меня заилит времени река,
Зальет обидное, печать твою излечит.
И счастье птицей упадет на плечи
И закружит, как крылья ветряка.

Когда же нас, за торжество идей,
На пыль дорог, на страсти площадей
Пошлет судьба, и ты не скажешь: «нет».

Одарит память мозг верховной властью
И нарисует, как бессмертный мастер,
Мое лицо и склоненный букет!

Усе – лише не це! Не ці спокійні дні,
Де всі слова у барвах однакових,
Думки, мов нероздмухані вогні,
Бажання – в заporошених оковах.

Якогось вітру, сміху чи злоби!
Щоб рвались душі крізь іржаві ґрати,
Щоб крикнув хтось: ненавидь і люби –
І варто буде жити, чи вмирати.

Не бійся днів, заплутаних вузлом,
Ночей безсонних, очманілих ранків.
Хай ріже час лице – добром и злом!
Хай палять серце – найдрібніші ранки!

Ти в тінь не йди. Тривай в пекучій грі.
В сліпуче сяйво не лякайся дивитися –
Лише по спеці гряде жданий грім
Из хмар сковзне – багнетом блискавиця.

Только не это, нет, не эти дни,
Заполненные мелкими делами.
В них мыслей незажженные огни
Тяжелые, как ноги с кандалами.

Ну почему, кто может счастлив быть
В темнице, в скорби, где промозгла ночь сырая?
Какое счастье ненавидеть и любить,
А не жалеть и плакать умирая!

Не бойся дней, завязанных узлом,
Запутанных, закрученных в баранку.
Пусть время нас сечет добром и злом,
Пусть сердце стонет от малейшей ранки,

Не стой в тени, стремись достичь вершин.
Здесь Солнца свет пронзает очи жалом.
Ты станешь только там несокрушим,
Где гром и молния сечет из туч кинжалом.

Безсмертне

Упало світло лихтарів
На день конаючий і тихий,
Та перед смертю він зустрів
Посмертні свічі дивним сміхом.
І мабуть кожен з нас відчув
Той сміх, як переможну силу,
Як перенесену свічу
За межі схилю.
І це тому я, мов у сні,
Пішла серединою вулиць
І очі зустрічні, ясні
Не глянули, а розчахнулись!
Та я минала всі вогні,
Мов світло не своєї брами,
Бо чула: ждане довгі дні
Вже йде з безсмертними дарами.

Бессмертное

День догорает. Фонари,
Как будто траурные свечи,
Смешавшись с заревом зари,
Встречают светом тихий вечер.
И сумрак сгустками огней
Ворвался в мир единым фронтом.
И все настойчивей, сильнее
Гранит границы горизонта.
Не потому ли, как во сне,
Мне показался в свете улиц,
Свет встречных глаз. И в тишине,
Они буквально распахнулись!
Но мне чужое ни к чему.
Уже свое не за горами.
Оно идет сквозь свет и тьму
Ко мне с бессмертными дарами.

Чоловікові

Не цвітуть на вікні герані –
Сонний символ спокійних будней.
Ми весь час стоїмо на грані
Невідомих шляхів майбутніх.

І тому, що в своїм полоні
Не тримають нас речі і стіни,
Ні на день в душі не холоне
Молодечне бажання чину.

Що нам щастя солодних звичок
У незмінних обіймах дому –
Може завтра вже нас відкличе
Кононада грізного грому.

І напружений погляд хоче
Відшукати у тьмі глибокій
Блискавок фантастичні очі,
А не місяця мрійний спокій.

Мужу

Не цветут на окне герани,
След мещанский под крышей тесной.
Мы все время стоим на грани,
Перед пропастью в неизвестность.

Мир вещей – нет глупее плена.
Нам не нужно мечтать о хрупком.
Потому среди льда и тлена
Мы способны на вихрь поступков.

Нам не нужен багаж привычек,
В неизменных оковах дома.
Может быть, закружив как спичек,
Время бросит нас в грохот грома.

И мой взгляд напряженный хочет
Видеть то, что душе достойно.
Молний свет в разноцветье ночи,
А не лунный пейзаж спокойный.

Вечірня пісня

За вікнами день холодне,
У вікнах – перші вогні...
Замкни у моїх долонях
Ненависть свою і гнів!
Зложи на мої коліна
Каміння жорстоких днів
І срібло свого полину
Мені поклади до ніг.
Щоб легке, розкуте серце
Співало, як вільний птах,
Щоб ти, найміцніший, сперся,
Спочив на моїх устах.
А я поцілунком теплим
М'яким, мов дитячий сміх,
Згашу полум'яне пекло
В очах і думках твоїх.
Та завтра, коли простори
Проріже перша сурма –
В задимлений, чорний морок
Зберу я тебе сама.
Не візьмеш плачу з собою –
Я плакати буду пізніш!
Тобі подарую зброю:
Цілунок гострий, як ніж.
Щоб мав ти в залізім свисті
Для крику і для мовчань –
Уста рішучі, мов вистріл,
Тверді, як лезо меча.

Вечерняя песня

За окном холодный вечер,
Огоньки снуют.
Ты забудь, прошу, при встрече
Ненависть свою.
Горечь дней в полынном тлене
Скорби мировой
Уложи мне на колени
С буйной головой.
Чтобы вихрем укрощенным,
Гнев твой без границ,
Отдохнуть прилег смущенно
В тень моих ресниц.
Я улыбкой боль упрячу,
Звучком нежных фраз
Погашу пожар горячий
Твоих гордых глаз.
Только завтра, на рассвете,
В путь, где дым и тьма,
Я тебя в огонь и ветер
Соберу сама.
Слез моих не видят люди,
Ведь нельзя при всех...
Пусть оружием нам будет
Поцелуй и смех.
Чтоб они в горниле боя,
Где свистит картечь,
Были навсегда с тобою,
Острыми, как меч.

Мужчинам

Не зірвуться слова, гартовані, як криця,
І у руці перо не змінеться на спис.
Бо ми лише жінки. У нас душа криниця,
З якої ви пьєте: змагайся і кріпись!
І ми їх даємо не у залізнім гимні,
У сріблі ніжних слів, у вірі в вашу міць.
Бо швидко прийде день і у завісі димній
Ви зникнете від нас, мов зграя вільних птиць.
Ще сальви не було, не заревли гармати,
Та ви вже на ногах. І ми в останній раз
Все, що дає життя іскристе и багате,
Мов медоносний сік, збираємо для вас.
Гойдайте кличний дзвін! Крешить вогонь із кремнів!
Ми ж радістю життя вас напоївши вщерть –
Без металевих слів і без зітхань даремних
По ваших же слідах підемо хоч на смерть!

Мужчинам

Не нужно грозных фраз, решительных и острых.
В руке моей перо не заменить копьем.
Мы женщины, для вас любимые и сестры.
Душа наша родник, откуда все мы пьем.
И прелесть нежных слов не в громыханьи стали.
Пусть ласки и добра серебряная трель
Разрушит гром и дым, в котором вы предстали.
Пусть будет ясен смысл и очевидной цель.
Еще не рассвело, и пушки спят немые.
Но вы уже в пути, и мы в последний раз
Все отдаем, что есть, все помыслы живые,
Любовь, тепло и боль. Все ваше, все для вас!
И вы, смелее. Смерть не будет вам преградой.
Мы - ваше естество, мы - ваша чистота.
Мы – та земля, что вас принять и видеть рада,
Целуя скорбно в лоб и с радостью в уста!

Моя душа й у темнім трунку
Не хоче слухатись порад,
І знову радісно и струнко
Біжить під вітер і під град.
Щоб зоховавши мудрий досвід
У скринці без ключа і дна,
Знов зустрічати сірий росвіт
Вогнем отрути чи вина.
Щоб власній вірі непохиній
Палить лямпаду в чорну ніч
І йти крізь січні в теплі квітні,
Крізь боль розлук – у радість стріч.

Душе, блуждающей в потемках,
Не нужен «правильный» совет.
Бредущая по узким кромкам,
Летящая на яркий свет,
Упрятав дальше горький опыт
И потеряв от шкафа ключ,
Она встречает гром и шепот,
Огонь и дождь из серых туч.
Ей нужно лично, вы поверьте,
Найдя свечу, рассеяв мглу,
Прийти в январской круговерти
Весною к маю и теплу.

Сучасникам

„Не треба слів! Хай буде тільки діло!
Його роби – спокійний і суворий,
Не плутай душу і горіння тіла,
Сховай свій біль. Зломи раптовий порив ”
Але для мене – у святім союзі:
Душа і тіло, щастя з гострим бодем.
Мій біль бринить, зате коли сміюся,
То сміх мій рветься джерелом на волю!
Не лічу слів. Даю без міри ніжність.
А може в цьому й є моя сміливість:
Палити серце в хуртовині сніжній,
Купати душу у холодній зливі.
Вітрами й сонцем Бог мій шлях намітив,
Та там, де треба,- я тверда й сувора.
О, краю мій, моїх ясних привітів
Не діставав від мене жодний ворог.

Современникам

«Не нужно слов. Пусть будет только дело.
Твори его, решительный и строгий.
Не путай душу и горенье тела.
Пожар эмоций нас не должен трогать.»
Но у меня всегда в святом союзе
Душа и тело, счастье с острой болью.
Вдруг боль звенит, зато когда смеюсь я,
То смех мой рвется родником на волю.
Слов не считаю, отдаю всю нежность.
Откуда смелость, ну скажи, на милость!
Сжигаю душу в круговерти снежной
И закаляю, чтоб она светилась.
И если ветры вдруг меня затронут,
То знаю точно: ни мольбы ни просьбы
Услышать между смехом или стоном
Ни одному врагу не удалось бы!

Засудженим

Як ми можемо жити, сміятись и дихать?
Як могли ми чекати – не битись, а спать,
В ніч, коли у в'язниці спокійно і тихо
Ви збиралися вмерти – у шість двадцять п'ять.

І коли приволікся заплаканий ранок,
Вас покликала смерть у похмурій імлі –
А тепер ваші душі і топчуть, і ранять
Ваші кроки останні по зимній землі.

А тепер в кожному серці пожежу пригаслу
Розпалили ви знову – спаливши життя.
І, мов гімн урочистий, мов визвольне гасло,
Є для нас двох імен нерозривне злиття.

Над могилою вашою тиша і спокій,
Та по рідному краю – зловіщі вогні.
І піти по слідах ваших скошених кроків
Рвучко тягнуться сотні окрилених ніг.

Осужденным

Да как же мы могли бесцельно обсуждая,
Спокойно наблюдать, бездействовать и спать,
Тогда, когда вдвоем, в темнице ожидая,
Вы собирались умереть в шесть двадцать пять?

Тогда, когда с утра к вам смерть с дождливым плачем
Пришла, и вас во мгле к обрыву повели,
Мы осознали вдруг, что жизнь так много значит
И то, что сохранить ее вы не смогли.

И ваша боль и смерть нам душу обжигают.
И ваш последний вздох горит у нас в груди.
И трудности борьбы нас больше не пугают.
И ваши имена, как знамя, впереди.

Над вами тишина. Спокойно над могилой.
Но Родина в огне пылает столько лет.
И за народ, за дом, за край любимый, милый
Мы встанем вместо вас и вам пойдем во след!

Радість

Ой, не знаю, що за причина –
Переходжу обережно вулицю,
І весь час до мене радість тулиться,
Як безжурний вітрогон хлопчина.

До міського руху ми не звикли,
А хлопчина рветься, як метелиця,
Ніби поле перед нами стелиться,
Ніби зникли авто й мотоцикли.

І сама я на ногах не встою,
Пролітаю між людьми похмурими,
Козачка вдаряю попід мурами –
Бо хлопчина не дає спокою.

Радость

Я не знаю, может это слишком,
Но когда иду неторопливо я,
Радость пристаёт ко мне счастливая,
Как беспечный ветрогон мальчишка.

В городе, где нет привычных циклов,
Наш мальчишка рвется, как метелица,
Будто перед нами поле стелется,
Будто нет машин и мотоциклов.

Ой, не знаю, право, что такое,
Лица хмурые вокруг, а я как с праздника.
Не могу никак прогнать проказника,
Не даёт мне казачек покоя.

П'ятнадцята осінь

Ростиславові Д.

Чи ця вечірня непрозора синь,
Далекий дим, чи вогник папіроси,
Чи черевики мокрі від роси –
Щось нагадало неповторну осінь.

Похмурий ліс у вересневім сні
Здиhaє тяжко. Мов вогнисті птиці,
Над ним літають зорі навісні,
А він галуззям хоче відхреститься.
Тріщить багаття. Полум'ям їдким
Заслало очі. Чи мене хтось кличе?
Не бачу. Раптом... де я? Перед ким?
Чиє це в іскрах і вогні обличчя?
І хто ж це, хто, що у собі з'єднав
Всю мужність світу? І невжеж не злочин
Таємну міць, хмільнішу від вина,
Мені війнути не уста і очі?

І чула я : мої дитячі дні
Тікають швидко, як малі ягнята,
Злітають вділ, ховаються на дні
А я не хочу бігти й доганяти.
Немов рослина в соняшнім вікні,
Яка нежданно вигнулась стрільчасто,
Я відчувала **стрункість** власних ніг
І гнучкість рук, що хочуть **взяти** щастя.
Незнана радість і незнаний сум,
Не розписнувшись, - колихнули повінь.
Не буря ще – її далекий шум,
Ще не любов – передчуття любові.

Пятнадцатая осень

Ростиславу Д.

Толи то, что непрозрачна просинь,
Дым далекий, точка папиросы,
То, что обувь замочили росы,
Вспомнилась мне та былая осень.

Лес сентябрьский великаном мрачным
Тяжко дышит. Звезды, будто птицы,
В чашу падают из тьмы полупрозрачной,
А он ветками не может защититься.
Дух костра горячим ртом зевает.
Треск углей. Что пролетело мимо?
Кто меня как будто подзывает,
Чье лицо вдруг из огня и дыма?
Кто такой, не знаю, чья провиня,
Дерзкий, смелый, до борьбы охочий,
Силу, что пьянит сильнее, чем вина
Мне плеснул на губы и не очи?

Прислушалась: забавы детских дней
Вспорхнули, разбежались как ягнята,
Умчались в степь, играя, прячась в ней,
А я не собираюсь догонять их.
Ростком изогнутым, который видеть мог,
Купаться в солнце, солнцем любоваться,
Я ощущала легкость стройных ног
И гибкость рук, а сердцем близость счастья.
Непознанное бередило ум,
Переполюняло, убеждало в вере.
Это не буря, это только шум.
И не любовь, это ее преддверье.

Танго

І знов з'єднались в одну оману
О, дивне тагно,- і сум і пристрасть.
Пливу на хвилях твого туману,
Згубила керму, спалила пристань!

І б'ється серце, і гнеться тіло
В твоїм повільнім і п'янім вирі –
Блакитне сонце мені світило,
А буде чорне, а може й сіре...

Чекає прірва на кожному схилі –
Та сум і пристрасть манять так п'яно.
Пливти все далі, віддавшись хвилі.
Та завтра, вранці, під перший промінь

Зрадливе танго, твого туману,
Мені не пристрасть туманна сниться –
Зоріє ясно в чаду і втомі,
О, світла ніжність, твоя криниця.

Танго

Слилось, соединилось в вихрь обмана,
О, чудо танго, вершина истин.
Плыву, качаюсь в волнах тумана.
Все растеряла и руль и пристань.

Так бьется сердце, так сердцу жарко.
И гнется тело, волнам покорно.
Так солнце светит на небе ярко.
Боюсь, что может быть солнце черным.

Боюсь у бездны стоять уставшей,
Печаль и страстность, о, бремя это!
Хочу плыть дальше, волнам отдавшись,
Навстречу ветру, навстречу свету.

И в ритме танго не дом мне снится,
Не руль, не пристань из бревен прочных.
Я вижу, небо от звезд искрится,
Я вижу нежность, любви источник.

Відвічне

Н. Ливицькій – Холодній

Тремтить кохання на розквітлих квітах,
В зітханнях вітру і на крилах співу,
В сльозах пекучих, уночі пролитих,
В стрілі образи і в пожежі гніву.

Заходить сонце – і відзвук мелодій,
Які від віку вся земля гуркоче,
Гарячий погляд, мов сміливий злодій,
Нам краде серце поцілунком в очі.

Тисячоліття залишились з-заду.
Та в темні роки панування сталі,
Тобі, Кохання, золоту лямпаду
Ми схоронили непохитно сталі.

Хай не тобі ми віддалились до смерти,
А іншій Пані – Рідній і Єдиній, -
Ніщо не зможе замінить, чи стерти
Твій образ у старій святині.

Душа горить – життя таке іскристе.
Забрати все! Себе віддати всьому!
Твоя ж святиня, мов незмінна пристань,
Нам в диких бурях буде тихим домом.

Минає час, щоб все могло зміниться.
Згубили лицарі колишню шпаду...
Тобі, Кохання Золота Царице,
Ми заховали вікову лямпаду.

Вечное

Н. Левицкой – Холодной

Цветет любовь, цветами перевита,
Высокой нотой пряного напева.
Горит слезами за нее пролитых,
Стрелой обиды и пожаром гнева.

Заходит Солнце – шум по просторам.
Как будто сердце, устав, грохочет.
А взгляд горячий лукавым вором
Его ворует, целуя в очи.

Тысячелетия над нами проносились.
Давило время и сжимало сильно.
Но мы, Любовь, твоим огнем светились,
Всегда верны, и до конца стабильны.

Пусть не тебе отдались мы до смерти,
А госпоже другой, родной, любимой,
Не потеряется в холодной круговерти
Твой образ, нам такой необходимый.

Душа горит. О, жизнь, ты так прекрасна!
Томимся, пробуем, стараемся и ищем.
Как к пристани к тебе стремимся страстно,
Как к дому, где нас ждет очаг и пища.

Пройдут года. Все может поменяться.
Здесь просто встретиться и навсегда проститься.
Но мы, Любовь, не можем не влюбляться,
Тобой гореть и от тебя светиться.

Ніч була розбурхана і тьмяна,
Вітер грав і рвав напнуті струни.
Я пила самотно, аж до рана,
Темну розпач – найгіркіший трунок!

А над ранком, зором помертвілим,
Розгорнувши спопелілий морок –
Віднайшла я непоправний вилом
На землі, на небі і в просторах.

Та в душі, як день слабий і сірий,
Прокидалась втіха блідолиця,
Щоб навчать мене нової віри :
У житті нічому не молитися.

Ночь была из темноты и света.
Ветер струны рвал, бранил и спорил.
В одиночестве, до самого рассвета,
Я пила отчаянье и горе.

А к утру, душой такой ранимой,
Разгребая мрака сизый порошок
Я нашла разлом непоправимый
На земле, на небе, на просторах.

И в сознании, как день, больной и серый,
Разрешила мысли поселиться,
Что меня научат новой вере –
Не надеяться, не ждать и не молиться.

Пломінний день

День прозорий мерехтить, мов пломінь,
І душа моя горить сьогодні.
Хочу жити, аж життя не зломить,
Рватись вгору, чи летіть в безодню.

Хоч людей довкола так багато,
Та ніхто з них кроку не зупинить,
Якщо кинути в рухливий натовп
Найгостріше слово – Україна.

І тому росте, росте прокляття!
Всі пориви запального квітня
Неможливо в дійсність перелляти,
На землі байдужо-непривіній.

Хочу крикнуть в далечінь безкраю
І когось на допомогу кликати,
Бо душа моя сьогодні грає
І рушає на шляхи великі.

Хай мій клич зірветься у високість
І, мов прапор в сонці, затріпоче,
Хай кружляє, мов невтомний сокіл,
І зриває рідних і охочих!

Все чекаю на гарячий подих, -
Геній людський, чи лише випадок, -
Щоб застигли і покірні води
Забурлили водоспадом.

І коли закрутить непогода
І мене підхопить, мов піщину,
Хай несуть мене бурхливі води
Від пориву до самого чину!

Праздничный день

Какой прозрачный, ясный день сегодня!
Душа трепещет, побеждая робость.
Я жить хочу, светиться ночью поздней,
Взлетать, сгорая, и срываться в пропасть.

Но мир людей обволокла зевота.
Покрыла плесень и стянула тина.
Не растревожит сонное болото
Мой самый громкий выкрик – Украина!

Как груз проклятий носят люди мимо
Свои заботы ношею привычной.
И невозможно, и недостижимо
Их разбудить покорно-безразличных.

Хочу кричать от края и до края,
Дрожать, звенеть, ломаться нотой хрупкой.
Моя душа играет, изнывает,
Способная на дерзости поступков.

И пусть мой клич по всей земле промчится.
Пусть освещает солнцем царство ночи.
Кружится над толпой вольной птицей
И созывает сильных и охочих.

Я ожидаю, знаю, минут годы.
Забудутся потери и упадок.
И забурлят разбуженные воды,
И зашумят весенним водопадом.

А в миг, когда проснется непогода,
Хлестнет волной, закружит и завертит,
Пусть растревоженные молодые воды
Несут меня от счастья и до смерти!

Козачок

Кожний крок – сліпуча блискавиця,
А душа – польовий буйний вітер.
Розгоряються уста і лиця
Неспокійним пурпуровим квітом.

Не піймаєш! Я – вогонь, я – вихор.
А вони спиняться не звикли!
Але раптом усміхнуся тихо
І в очах моїх заграє виклик.

А душа, розбещеністю п'яна,
Вип'є туги золоту отруту.
О, злови мене, злови, коханий,
Я так хочу біля тебе бути.

Бачиш – стіни зникли, мов примари!
Трави лізуть нам під закаблуки,-
А над нами рожевіють хмари!
Перед нами зеленіють луки!

Тільки зловиш, – радісно і в'юнко
Закручу тебе звитяжним рухом,
А з оркестри бризне поцілунків
Весняна, бурхлива завірюха.

Козачек

Каждый шаг играет и искрится,
А душа – летящий буйный ветер.
Разгораются пурпурной краской лица
И горит румянец ярким цветом.

Не поймаешь! Я как шторм на море,
А его не спутать с легким бризом.
Только вдруг я улыбнусь, и вскоре
Ты в моих глазах увидишь вызов.

А душа печалью голубиной
Разволнуется, дохнет весенним садом.
Ты поймай, поймай меня, любимый.
Как я рада быть с тобою рядом.

Пусть исчезнут перед нами стены,
Развернется небо под ногами
Облаками первозданной пены
И землей с зелеными лугами.

А поймаешь, в вихре поцелуев
Мы закружим радостно друг друга.
И моим бесхитростным «люблю я»,
И весны сиреневою вьюгой.

Розцвітають кущі ясмiну –
Грає сонце в височинi.
Чи зустрiну, чи не зустрiну?
Чи побачу тебе, чи нi?

І куди б скерувати кроки,
Щоб тебе я змогла знайти?
Тiльки бачу – iде високий,
Придивляюсь, чи то ж не ти?

І не вiтряно, i не хмарно –
Все заповнить весняний смiх!
Цiлий день я проброджу марно,
Незустрiвши очей твоїх.

Та зате серед ночi, любий,
В весняному мойому снi
Поцiлуєш мої тi губi
І щось тихо шепнеш менi....

Цвет весенний дождем на плечи.
Солнце ласковое блестит.
Где сегодня тебя я встречу,
Где смогу я тебя найти?

Нужно выйти? К какому сроку?
По какой стороне пройти?
Только вижу, идет высокий,
Все гадаю – не ты, не ты?

Ветра нет и на небе ясно.
Всюду смех и обрывки фраз.
Целый день я брожу напрасно,
Не встречая любимых глаз.

Но когда, темнотой хранимый,
Ты в весеннем девичьем сне,
Поцелуешь меня, любимый,
Прошепчи что -то тихо мне.

Сонний день

Безтурботність і світлий спокій...
Сонний день всі думки придушив.
Не шумлять дерева високі,
Теплий мох підбирає кроки
І крім нас – ні душі.

Мрії, спогади – все згоріло...
Легко жить без великих хотинь!
Ніжно ранять промінні стріли,
І зривають весняні крила –
У мережеву тінь.

Але там, де берізка-пані
Шаль прозорий нам кинула в дар,
Всі думки колихнулись п'яні,
І пориву зломить не в стані,
Піднялись аж до хмар!

Голос твій затрмтів, мов птиця,
Під потоком палаючих слів
Про козацькі степи й станиці,
І про все, що лише присниться
Не на рідній землі.

Поховалась в зелених травах,
Відкотилася казка проста...
Але кожне із слів яскравих
Обірвалось на душу мляву,
Ніби весла на став.

Сну нема! Ми б летіли в гори,
В височінь, аж на соняшний шпиль,
Бо під ним всю пекучу змору
Захлисне і напоїть море,-
Чорне море, мов хміль.

Сонный день

Лес жаркой ленью изнывает,
Комкая сонных мыслей ток.
Стоят деревья, чуть кивая,
Зеленый мох шаги скрывает
И не мешает нам никто.

Воспоминания сгорели,
Желаний нет, порывов нет.
Играют, будто на свирели
Мазки весенней акварели
И тени кружевных тенет.

Но где березка шалью нежной
Накрыла неподвижный зной,
Родился ураган безбрежный,
Поднялся до вершины снежной
Горячих мыслей вихрь хмельной!

Твои слова вспорхнули птицей,
Затихли, прячась в ковыле.
Пропели о степях, станицах,
О том, что так легко приснится
Случайно на чужой земле.

Как молнией, покой нарушив,
Встряхнули громом тишину.
Накрыли яркой вспышкой сушу,
Разбередив, расстроив душу,
Подняв высокую волну.

И сон прошел. Мы мчимся в горы,
Подальше от чужих земель,
Где нашу жажду выпьет море,
Укроет на своем просторе
И скроет, как цветущий хмель.

Чужа весна

Десь цілком недалеко засліплює світло,
Десь ридають трамваї і мучаться авта,
Але тут, в синіх сутінках, тиша заквітла,
А за сонними вікнами блимає нафта.

Я піду, як звичайно, порожнім провулком,
Бо мене обійматиме вітер весняний,
Мої кроки і серце застукають гулко
І тебе я спіткаю, як завжди, незнаний.

Ти не з мого запеклого, тьмяного краю,
І тобі не розплутать заплутані межі –
Тільки подмухів теплих розбещена згряя
Все б хотіла спалить у весняній пожежі!

Та потім, серед ночі, в маленькій кімнаті
Може мріяти будеш про радісну близькість.
Тільки я мушу твердо, безжалісно знати,
Що не зродиться полум'я з вогнених блисків.

Чужая весна

Где-то свет. И авто разминуться не может.
Городской суеты постоянство и штамп.
А здесь, в синей тени, тишина не тревожит
В сонных окнах огонь керосиновых ламп.

Я иду, как обычно, пустым переулком,
Ветер дышит волною волнующих тем.
Сердце вторит шагам оглушительно, гулко.
Здесь я встречу тебя, незнакомый совсем.

Ты не знал никогда мне любимого края,
Не понятны тебе его тайные сны.
Но порывов твоих соблазненная стая,
Все хотела бы сжечь на пожаре весны.

А потом, сын ночи: - свет и тьма – полукровка,
Будешь думать, устав про случайную связь.
Только я должна знать, что весна, как воровка,
Мою твердость души не сумеет украсть.

Відповідь

О, так, я знаю, нам не до лиця
З мечем в руках і з блискавками гніву,
Військовим кроком, **з поглядом** ловця
Іти завзято крізь вогонь и зливу.

Ми ж ваша пристань – тиха і ясна,
Де кораблями – ваші збиті крила...
Не Лев, **а Діва** наш відвічний знак,
Не гнів, а ніжність наша вічна сила.

Та ледве з ваших ослабілих рук –
Сповзає зброя ворогам під ноги,
Спиває ніжність легендарний крук –
Жорстокий демон бою й перемоги.

І рвуться пальці, довгі і стрункі,
Роздерти звички, мов старі котари,
Щоб взяти зброю з вашої руки
І вдарить твердо там, де треба вдарить.

Та тільки меч – блискучий і дзвінкий –
Відчує знову ваш рішучий дотик,
Нам час розгорне звиклі сторінки:
Любов і пристрасть... ніжність і турботи.

Ответ

Я знаю, нам не может быть к лицу
Махать мечем, точить клыки и бивни.
И взглядом, свойственным легавому ловцу,
Чеканя шаг, идти в огонь и ливни.

Мы ваш причал, где так удобно встать.
Куда бы вас судьбина не носила,
Не «Льва», а «Деву» нужно вам искать,
Не гнев, а нежность вам добавит силы.

Но лишь из рук, ослабленных в бою
Сползет оружие, пророча смерть и беды,
Любовь и нежность песню запоют,
Как будто демон боя и победы.

И рвутся пальцы наших нежных рук,
Чтоб подхватить оружие любимых.
Взять сталь холодную и, размахнувшись, вдруг,
Ударить точно, где необходимо.

Но только меч, и это наш удел,
Подхватит вновь горячий, смелый кто-то,
Настанет время для обычных дел.
Любовь и нежность... нежность и забота.

Соняшний спогад

Василеві К(уриленкові)

1

Мій чорний день хитнувся і розтанув
Гарячим сонцем спалений згори.
Це знову ти, ніколи не коханий
І завжди близький, спогадом гориш.

Ось я вдихнула чудодійний розчин
Ясного сміху, променястих слів,
І знов вернула на поля і площі
Своїх давно перейдених шляхів...

Де не було примар на виднокрузі,
Де на терезах вірної ваги,
Так, як тепер, моїх непевних друзів
Не відтягали – певні вороги.

2

День липневий жовточервоний,
І дзвінкий, мов веселий рій!
Чи ж не молодість наша дзвоном
Розлетілась від наших мрій?

У воді швидкі перегони,
Відпочинок на межах піль.
Чи ж не молодість наша двоном
Ударяла у срібло хвиль?

І від сонця цілком бронзові,
Заблукавши в зелену тінь,
Ми звірялись собі в любові
До героїв і до богинь.

3

Де ж ти смієшся, думаєш і ходиш
С незмінним саявом в соняшних очах?
Мій любий хлопче, знов нагрілись води
І спіє липень в теплих овочах.

Солнечное воспоминание

Василю К(уриленко)

1

Мой черный день, качнувшись, мчится мимо,
Сожженный солнцем, вставшим выше крыш.
И снова ты, неожиданный, не любимый,
В моих воспоминаниях горишь.

Вот я вдохнула дивного раствора
Из смеха, счастья и шальных идей,
Как будто возвратилась снова в город
Своих полей, дорог и площадей.

Где горизонты без химер парящих,
Где точно взвешивая, тем или другим,
Не перевесили друзей ненастоящих
Мои вполне реальные враги.

2

Яркий день, золотой, зеленый
Звонкой гаммой цветных мазков.
Это молодость наша звоном
Разлетелась на сто кусков.

Вод глубоких свои законы
Без покоя и тишины.
Это молодость наша звоном
Бьет веслом в серебро волны.

Спрятав в тень загорелое тело,
Будто меряясь блеском имен,
Здесь в любви заверялись смело
Мы к героям былых времен.

3

Где ты сейчас, живешь, смеешься где-то,
Где рассуждаешь о простых вещах?
Мой дорогой, опять вернулось лето
И тепл июнь в поспевших овощах.

Подорожній

Ти - тільки випадковий подорожній
На запашнім, заквітчанім шляху.
Л. Могилянська.

1

Відпочинеш і підеш знову.
Що ж, заходь до мого дому.
Щоб вином моїм рубіновим
Затопить подорожню втому.
Гостре щастя раптовим блиском
Мою душу до дна пропалить:
Не чужий ти, а свій і близький,
Це ж на тебе я так чекала.
В день звичайний розквітне свято,
Мов бузок запашний у січні,
І кохання, легке й крилате,
Я запрагну змінить у вічність.

Ти відходиш вже? Що ж не плачу.
Не сумуй і ти, подорожній.
Хтось незнаний нам шлях призначив,
І покинуть його не можна.
Біль зламаю, а сльози витру.
В зимну ніч, на твої дороги
Тільки сміх мій весняним вітром
Буде бігти – тобі навздогін.

2

Догоряє, попеліє дивне щастя...
Зажурився день – замріяний і млистий,
А думки мої, надхненні та квітчасті,
Опадають вересневим жовтим листям.

Ось пішов собі звичайний подорожній.
Більш нічого. Навіть плакати не смію.
Тільки в душу, безборонну і порожню,
Сум летить непереможним, чорним змієм.
Прийдуть люди – не чужі, не випадкові, –
Буду жити і сміятися, як досі.
Хоч життя мого весняну, світлу повінь
Надпила, у перший раз, – холодна осінь.

3

Ох, чому ж це серце б'ється молотом,
А уста мої – розквітла китиця?
І чому це полум'яним золотом
Кожна річ в моїй кімнаті світиться?

Повернувся, хоч тебе й не кликала.
А слідом весна моя заблукана.
І згоряють у вогні великом
Всі закони, що були розлукою.

Знову осінь утікає злякано
Під травневою рясною зливою:
Перший раз сьогодні я заплакала,
Не сміюся, бо така щаслива я.

Залишайся. Щастя вип'ю келихом,
Однаково, чи своє, чи вкрадене.
Буде шлях тобі без мене скелистим
А життя моє без тебе – зрадою.

Попутчик

Ти тільки випадковий подорожній
На запашнім, завітчанім шляху.
Л. Могилянська.

Ты только случайный попутчик
На душистом, украшенном
Цветами пути.
Л. Могилянская.

1

Отдохнешь, вздохнешь – и вновь дорога.
Что ж, зайди еще когда-нибудь.
Пусть твой шаг у моего порога
Не нальет усталостная ртуть.
Пусть волною счастья душу стиснет,
Обожжет потоками тепла
Ты дороже всех побед и истин.
Это я тебя, тебя ждала!
Грустный день с обычными делами
Вспыхнет солнцем, как медовый сот.
И любовь, обняв меня крылами,
Опрокинув, в счастье унесет.

Ты уходишь? Что же, я не плачу.
Мысли на эмоции скупы.
Кто-то нам свой час и путь назначил.
Не свернуть, не поменять тропы.
Боль сломаю, слезы не помеха.
Через тернии, где не легко брести,
Я пошлю весенний ветер смеха,
Чтобы он помог тебе в пути.

2

Догорает в пепле сером счастье,
Стынет день задумчивый и мгlistый.
Моим чистым мыслям не удастся
Возвратить весну опавшим листьям.
Вот ушел. Куда, во тьму густую?
Ничего, и плакать я не смею.
Только в душу скорбную, пустую,
Грусть летит огромным чорным змеем.
Кто-то будет близкий, не случайный.
Буду жить безпечно и открыто.
Сожалея только, что нечаянно,
Оказалась осенью надпита.

3

Почему же сердце бьется молотом,
А глаза горят и улыбаются?
Почему в окно червонным золотом
Солнце льется и светить старается?

Ты вернулся. Не звала, не чаяла.
Осень прочь умчалась серой скукою.
Отболелась сединой отчаянья,
Унеслась печалью и разлукою

А весна моя, где заплутавшая,
Не холодная и не сварливая?
В первый раз от счастья я уставшая,
В первый раз такая я счастливая.

Оставайся, счастье ты залетное.
Пусть свое, пусть будешь ты воровано.
Без меня твой путь, где темень плотная,
Без тебя мне жизнь что ночь суровая.

За кордоном

Ех, в експресі світлому, блискучому
З головою у вікні за шибою,
Над річками полечу, над кручами,
Десь далеко, там, де щастя здибаю.

Біля станцій з паннами самотніми,
Біля сіл з обвітраними стріхами,
У купе з лавками оксамитними
Понесусь, вагонами вколихана.

Там, де шини розлетяться стрічками,
Де реклами зацвітуть над стінами –
На двірці з очима електричними
На одну хвилиночку спочинемо.

Так я мріяла. І ось під дощиком
Або душними, важкими ранками
Поміж сіл чужих і станцій дощатих
Їжджу я розбитими фурманками.

І під скрип піску попід колесами.
Під гудіння комарів і оводів
Світлим мріям про життя з експресами
Я справляю невеселі проводи.

За границей

Эх, в экспрессе, светлом и блестящем,
В окнах, с головой по плечи,
Понесусь над кручею, над чашей
В дальний край, туда, где счастье встречу!

Мимо скорбных лиц с глазами мутными,
Мимо крыш, с прогнившею соломою
Я в купе с диванами уютными
Разомлею сладкою истомою.

Где такси снуют волчками шустрыми,
Где реклам неоновые шалости,
Во дворцах с сияющими люстрами
Разрешу сморить себя усталости.

Так мечтала я и вот убогими
Станциями с мрачными перронами
И чужими, грязными дорогами
Проезжаю битыми вагонами.

Здесь под скрип песчинок под колесами,
Отгоняя комаров и оводов,
Я мечтаю с блестящими экспрессами
Скорбные свои справляю проводы.

Тільки вечір злітає на місто
І нема біля мене нікого,
Я збираю в єдине намисто
Всі слова, що почула від нього.

Хай назустріч ідуть мені люди!
Хай цілує непроханий вітер!
Все, що пише він, згадано буде
До останніх малесеньких літер.

Хоч на вулиці зимно і сніжно,
Хоч шумить надокучливе місто,
Я зберу обережно і ніжно
Всі ці згадки в безцінне намисто.

І намисто я це заховаю,
Покладу його глибоко в душу,
Бо воно найдорожче, що маю,
І його схоронити я мушу.

О, я знаю, життя – довге поле,
Будуть зустрічі, гарні години,
Та його не забути ніколи,
І для мене він буде – єдиний.

Інші зустрічі зникнуть спокійно,
Розлетяться, як дим той у комин,
А в душі буде жити постійно
Тільки він – найдорожчий мій спомін.

Только вечер мягкой фланелью
Темноты мне обласкает душу,
Я соединяю в ожерелье
Все слова, что от него услышу.

Пусть толпа течет лавиной темной,
Омывает непогодой кочки,
Все что написал он, я запомню
До последней запятой и точки.

Пусть зима, вокруг бушует снежно,
Все закружит, занесет метелью.
Соберу я осторожно, нежно,
И согрею это ожерелье.

И запрячу. Клятву не нарушу.
Это все, что я сейчас имею.
Пусть оно мне согревает душу,
Обмануться, струсить я не смею.

Знаю, жизнь не легкая дорога.
Будут встречи и секунды счастья.
Я спрошу с себя предельно строго,
Убежденная в своей верховной власти.

Встреч других, случайных и беспечных,
Разлетится ипостась иная,
Но тебя я буду помнить вечно
Преклоняясь, грустя и вспоминая.

П'ятий поверх

(Емігрантське)

Так, завтра зрання та ж незмінна пісня,
Все те ж життя бездомних волоцюг.
І ще твердіше, ще міцніше стисне
Тяжких турбот ржавіючий ланцюг.

Та прийде вечір – завтра, чи позавтра,
Забувши втому, я не буду йти,
Я буду бігти й обминати авта –
На п'ятий поверх, де чекаєш ти.

І невідмінно – березень, чи грудень –
Все те ж питання й відповідь : «на днях».
Все та ж потіха : «Може якось буде»
Все так же в мозок – найгостріший цвях.

Та ось вже ніч. І на руці твій дотик.
Ясніє зір, відпочиває слух –
І так безжурно скинути турботи,
Як з голови мій чорний капелюх.

І **покій** наш – це передпокій неба.
І у казки я вірю знов і знов,
Бо в хмарах місяць, мов у піні лебідь,
Перепливає просто у вікно.

Ти знов веселий і юнацьким кроком
Обходиш покій – тут – і знову там.
«Буенос Айрес»! «Африка»! «Марокко»!
Так легко й дзвінко вимовлять устам!

Палить сонце, дощі , вітри,
У пісках поринає крок,
Серед ночі зловіщий крик
Залітає до нас в шатро.

«Відпливаймо!» – беру весло!
«Небезпека»? – не зложу рук!
Все разом – і добро і зло,
Все у двох – і пісок и брук!

А завтра зрання та ж незмінна пісня,
Все так же набік чорний капелюх
І аж до ночі не спаде, не звисне
Тяжких турбот ржавіючий ланцюг.

Пятый этаж

(Эмигрантское)

Итак, на завтра снова та же песня
Бродяг бездомных, цепких как репей.
И так же крепко стиснет, так же тесно
Нас груз забот, как будто груз цепей.

Но вот однажды, завтра ли, намедни,
Буду бежать, я не смогу иди
На самый верх, на самый, на последний,
Пятый этаж, где ожидаешь ты.

И безразлично, что зима ли, лето,
Один вопрос и вновь один ответ:
«Ну что, когда?» «Не знаю, может где-то...»
Ни да, ни нет, опять ни да, ни нет!

Но, слава Богу, ночь. Прикосновенье
Твоей руки. День позади, за ним,
Как шляпку я сниму в одно мгновенье
Весь груз забот – движением одним.

Обитель наша – кроха райских кущей.
Все как из сказки, все, что нам дано,
И ночь, и месяц, яркий и влекущий,
Из пены лебедем врывающийся в окно.

Мы снова юны, не подвластны срокам.
И в тесной комнатке огнем афиш горит
«Буэнос-Айрес»! «Африка»! «Марокко»!
И так легко и просто говорить.

Солнце жжет – мы уже привыкли.
Ветер облачность распростер.
Среди ночи зловещий выкрик
Вдруг врывается к нам в шатер.

«Отплываем!»! – беру весло.
«Бой, опасность»? – закрыть руками.
Вместе все и добро и зло.
Все вдвоем и песок и камень.

А завтра та же песня горькой грусти.
И нужно быть к эмоциям скупей.
И ждать, пока под вечер не отпустит
Нас груз забот, как будто груз цепей.

Чорна площа

1

Це ввижається в ніч, ледве змучена пам'ять
Божевільних думок від вогню не хоронить,
І вони закипають, іскряться снопами,
Щоб пізніше застигнути сріблом на скронях.
Тільки вранці, як вітер полоще
Звислі руки дерев і пропалені чола, -
Я лишаю її, чорну, стиснуту площу,
І виходжу у світ – з синім небом довкола.

2

Сірий натовп, похмурий натовп,
І не очі, а темна муть.
Хтось зігнувся – камінь підняти,
Хтось зірвався – мене штовхнуть.
А один сковзнув по асфальті
І в лице мені засвистав.
Вчора він цілував мої пальці,
А хотів цілувати уста.
Сміх жіночий злорадно тріснув
І у горлі здушив мій клич.
Як же ж душно і як же ж тісно
В олив'яних кліщах облич!
Підгинаються, в'язнуть ноги...
Очі п'ють безпорадну тьму...
Мить одна – і безсилий стогін
Розколише застиглу муть.

Мужні пальці торкнулись рук,
Хиже серце забилося поруч.
Знову тіло – напнутий лук,
Гостра радість стрілою вгору.

Відсахнулась на мить юрба,
Покотилось по ній потоком:
Не чіпати лише раба,
А такого цілиті в око!

На чолі твоїм темний знак,
Кров червона тече струмками,
Та тепер я за двох міцна
І за двох підіймаю камінь.

Не загинеш! За муром день
Ллється з неба вином гарячим,
І життя не стоїть, а йде
З гострим сміхом і гострим плачем.

Олив'яне лице юрби
Згине в сонці і блискавицях –
Тільки вітер нас буде бити,
По звитяжних, щасливих лицях!

Черная площадь

1

Эта ночь помыкает уставшую память,
Диких мыслей огонь, не храня за стеной.
И они закипают, искрятся снопами,
Чтоб позднее застыть на висках сединой.
Только утром, увидев, как ветер полощет
Руки-ветви деревьев и прожженный рассвет,
Я ее черноту, ее сжатую площадь
Оставляю и рвусь на спасительный свет.

2

Толпа с нечистыми руками.
Глаза – неистовая муть.
Нагнулся кто-то, ищет камень.
Другой пытается толкнуть.
А этот, мину скорчив злую,
В лицо залился свистом грубым.
А клялся, пальцы мне целуя,
А целовать пытался в губы.
Смех женский раздраженно треснул,
Сдавил мне горло будто спазмом.
Да как же душно, как же тесно
В толпе, страдающих маразмом.
И ноги ватные бетоном,
Свинцом налиты, не шагнуть мне.
Еще секунда, долгим стоном
Раскроет боль объятья мути.

Пальцы крепкие сжались рядом,
Прикоснулись к моим рукам.
Тело собрано, с гордым взглядом,
Рвусь, свободная, к облакам.

Откатилась толпа потоком.
Миг, секунда и сразу выть.
Пронеслось по ней, будто током:
Взять убить его, взять убить!

Темным знаком печаль без дна.
Кровь пульсирует ручейками.
Я теперь за двоих одна,
За двоих поднимаю камень.

Не погибнешь! Стена падет.
День прольется вином горячим.
Не стоит жизнь, она идет
С острым смехом и острым плачем.

И толпа перестанет выть,
Сгинет прочь. Будет солнце литься.
Свежий ветер нас будет бить
И хлестать по счастливым лицам!

Содержание

От переводчика	3
Возвращение.	5
Неповторимый праздник	9
Жизнь	11
Письмо	13
1933 – 1939	17
Сегодня каждый шаг я представляю вальсом	19
Лето	21
Не прощу ударившую руку	23
Верность	25
Без названия	27
Глаза открыты в темноту	29
Махнуть рукой и расплескать вино	31
Накануне	33
Только не это, нет, не эти дни	37
Бессмертное	39
Мужу	41
Вечерняя песня	43
Мужчинам	45
Душе, блуждающей в потемках	47
Современникам	49
Осужденным	51
Радость	53
Пятнадцатая осень	55
Танго	57
Вечное	59
Ночь была из темноты и света	61
Праздничный день	63
Козачек	65

Цвет весенний дождем на плечи	67
Сонный день	69
Чужая весна	71
Ответ	75
Солнечное воспоминание	75
Попутчик	79
За границей	83
Только вечер мягкой фланелью	85
Пятый этаж	87
Черная площадь	91

